

חינוך לחיים

פרשת שלח

"ויבא עד חברון" - כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות, שלא יהא ניסת לחבריו להיות בעצתם"

אבל למה בחר ללכת דווקא על קברי אבות ולא סתם להתפלל במקומו?

בפשוטו היה מקום לומר, שהקשר הוא לא רק של תפילה. הלא האבות הם שביקשו לרכוש את ארץ הקודש, נחלת ה'. אברהם ביקש לרכוש את מערת המכפלה, יעקב הובטח מפי הגבורה ל-"הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך" אין מתאים יותר אפוא, לבקש על הארץ המובטחת במקום -מנוחתם של אלו שהובטחו / מסרו עצמם למענה.

אבל נצוץ כאן, אולי מובן נוסף. ואם פשט אין בו - רמז יש בו: הדרך לא להיסחף אחרי חברה רעה וסוחפת היא "קברי אבות". זה לא רק תפילה, זה גם חיבור לשורשים שמביאה לעוצמה נוסח "עלה נעלה וירשנו אותה" - כי יכול נוכל לה". 'גאוות יחידה' שהודפת כל ניסיונות חברתיים, גם מרים ביותר.

כולנו קצת חוששים מגלי החיים הטרופים של ימינו. לא מעט ניסיונות לפתחה של המשפחה היהודית. אז מהי הדרך ליצור אי ביתי משלנו? איך באמת ניצור עולם פנימי עשיר שובר גלים?

דומה, שבפרשה נצוץ אחד הפתרונות: "קברי אבות" אם נתחבר לשורשינו המשפחתיים - אזי נרגיש שייכות ונוכל ליצור גאוות - יחידה שכזו, שתיצור בקרבנו עמידות מול ניסיונות שעה. נוכל להתחבר פעם אחר פעם לדרך הטהורה והטובה. לטעם המתוק והתמים כל-כך.

הדרך להדוף רוחות עוועים שנושבות בחוץ, כמו גם רוח סוחפת דמרגלים, היא דרך ה'מראש צורים אראנו'. כאשר אדם מביט אחורנית ומבקש להתחבר, להרגיש שייך יותר, לדרך אבותיו. כשכך, שום רוח שבעולם לא תוכל לה להתלהבות הנשמית. איך אמר יוסף קדישא לאשת פוטיפר? 'אני מאוהביו של בית אבא'!!!!

ה'גאוות יחידה' מנתקת אותך ניתוק מוחלט מהדור, גם אם הוא דור עיקש ופתלתול ומעלה אותך שלב רוחני מרומם יותר, אם רצונך לטפס עוד שלב בסולם העליה העולה בית קל, אם רצונך להתרומם טפח מעל הקרקע ולצעוק בעוצמה 'עלה נעלה' - פתח את היומן המשפחתי, וכשתראה את הדבקות והמסירות של סבך בריבון העולמים לא תוכל שלא להשתוקק להתחקות אחרי דמותו ולשאוב ממנו קורטוב, קורטוב של פעם. תקבל כוחות של עוז ותעצומות.

ועל אותו רעיון אפשר לומר שזה היה בהמשך הויכוח בין המרגלים ליהושע וכלב. טענת המרגלים היתה, כי במצרים היו ישראל עובדי עו"ז ועל אף שבמתן תורה אהב אותם 'אהבה רבה' אך כיוון שחטאו בעגל, שוב אינם נמצאים באותו מצב שבו היו קודם מתן תורה ומעמד הר סיני וממילא הסתיימה 'גאות היחידה' וחוזרת עליהם תביעת חטא העו"ז והקב"ה אינו אוהב אותם עד כדי כך שיזכו לניסים בא".

אבל מנגד עמדו יהושע וכלב ואמרו כמש"כ רש"י בדברים 'אתם אומרים בשנאת ה' אותנו' אבל אין הדבר כן, אלא אתם שונאים אותו, כי מי שמקושר לדרך האבות, מי שיש לו 'גאות היחידה' יודע שהקשר לא יתנתק לעולם ולמרות חטא העגל נמשכת אותה 'אהבה רבה' בין האב לבניו כי זה 'אהבת עולם' אך בתנאי שיש לך 'גאות יחידה' שאתה מחובר לשורשים, מחובר לה' ותורתו מרגיש 'בן מלך' כי ארץ ישראל היא פלטין של מלך, מקום מיוחד לעליה והתחברות לדרך האבות.

מסופר על בחור שהדרדר מדרך אבותיו, כמוצא אחרון בקשו שהנער ילך להתברך אצל הרב מטשעבין זצ"ל. הרב קבלו בחביבות יתירה וביקש לומר לו משפט אחד: 'יודע הינך כי אתה נכדו של הזידיטשובער, משפחתך משתייכת לשושלת בית זידיטשוב. נסיך הנך. ואתה הרי יודע שנהגו בזידיטשוב שביום שישי בשחרית לא אומרים תחנון בתפילה, אז אנא שא נא בקשתי זאת כצידה לדרך ואל תאמר תחנון בתפילה ביום שישי'

הנער יצא מהבית בתחושה מרוממת...

כעבור ימים הרבה בנפשו, הרי חייבים להתפלל כדי שלא לומר תחנון, אז כדאי שאתפלל ביום שישי... בהמשך שוב הרבה לעצמו... רק בימי שישי אתפלל?? הרי אני עושה מעצמי לעג וקלס... וכך אט-אט שב ברבות הימים לדרך אבותיו הקדושים. נסיך היה, ונשאר!!!

(בדרכו)

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com